

TIETO- JA TURVATEKNISTEN JÄRJESTELMIEN SUUNNITTELIJAN PÄTEVYYS

PÄTEVYYDEN HAKUMENETTELY, VOIMASSAOLOAIKA JA UUSINTA

Pätevyyslomake toimitetaan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelun pätevyyslautakunnalle, joka käsittelee hakemuksen ja toteaa hakijan pätevyden. Tarvittaessa pätevyyslautakunta voi pyytää lisäselvityksiä.

Pätevyys myönnetään seitsemäksi vuodeksi. Tämän jälkeen pätevyys uusitaan seitsenvuotiskausittain hakemuksessa esitettyjen näyttöjen perusteella.

Niistä tulee ilmetä hakijan pätevyden säilyminen, joka perustuu toimintaan ko. vaativuusluokan tieto- ja turvajärjestelmien suunnittelutehtävissä sekä päivityskoulutukseen.

Pätevyys voidaan peruuttaa erityisen painavista syistä ennen pätevyden voimassaolon päättymistä.

Hakemus toimitetaan pätevyyslautakunnan käsiteltäväksi osoitteella:

Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelun pätevyyslautakunta
c/o Sähkösuunnittelijat NSS ry
Takomotie 8
00380 HELSINKI

TAI sähköpostilla osoitteeseen: webmaster@nssoy.fi

Hyväksytystä tai hylätystä hakemuksesta ilmoittaa pätevyyslautakunta. Pätevyys on voimassa, kun siihen kuuluva maksu on suoritettu. Hylättyyn hakemukseen voi hakija pyytää oikaisua pätevyden myöntävältä lautakunnalta.

Hakemuksen käsittelystä ja rekisteröinnistä peritään maksu, jonka suuruus määritellään vuosittain. Tällä hetkellä pätevyden käsittelymaksu on 70 euroa + alv 24 %.

Pätevyyttä voidaan käyttää referenssinä vain sellaisissa kohteissa ja tehtävissä, jotka ovat olleet pätevyden myöntämisen perusteena.

PÄTEVYYDEN TOTEAMISEN EDELLYTYKSET

Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijan pätevyyttä haetaan vastaavasti kuten maankäyttö- ja rakennuslain ja sitä tukevien asetusten määrittämässä suunnittelutehtävien vaativuusluokissa (vähäinen, tavanomainen, vaativa tai poikkeuksellisen vaativa suunnittelutehtävä). Ne koskevat uudisrakentamisen ja korjaus- ja muutostyön tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelua.

Pätevyys myönnetään kussakin vaativuusluokassa vain kerran. Tämän jälkeen kyseessä on aina pätevyden uusinta. Pätevyden uusimista tulee hakea ennen edellisen pätevyyskauden loppumista. Kun hakija haluaa uudistaa pätevyytensä korkeampaan vaativuusluokkaan, hänen on tehtävä uusi hakemus.

Pätevyden myöntämisessä huomiota kiinnitetään erityisesti tutkinnon suorittamisen jälkeen hankittuun tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelukokemukseen ja sen laatuun.

1. Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijan pätevyysjärjestelmän tarkoitus ja tehtävä

Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijapätevyksiä myöntää pätevyyslautakunta, jonka jäsenet edustavat seuraavia taustaorganisaatioita: Sähkösuunnittelijat NSS ry, Senaatti-kiinteistöt, Suunnittelu- ja konsultointiyhtyritykset SKOL ry, Turva-alan yrittäjät ry, Sähköinsinöörit SIL ry, Finanssiala ry, Suomen Pelastusalan Keskusjärjestö SPEK ry ja Henkilö- ja yritysarviointi SETI Oy.

Pätevyysrekisterin ylläpitäjä on Sähkösuunnittelijat NSS ry. Toiminnan tarkoituksena on varmistaa hakijan pätevyys, eli koulutuksen ja kokemuksen riittävyys tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtäviin.

Pätevyyslautakunnan tehtävänä on hakijan esittämien todistusten, selvitysten ja lausuntojen perusteella todeta, minkä vaativuusluokan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtäviin hänet voidaan katsoa päteväksi. Pätevyyslautakunta voi myöntää pätevyyden haettua vaativuusluokkaa alemmassa tai korkeammassa vaativuusluokassa.

2. Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijan pätevyysvaatimukset pätevyysjärjestelmässä

2.1 Asiantuntemus ja ammattitaito

On suorittanut soveltuvan tutkinnon ja on sen lisäksi hankkinut kussakin vaativuusluokan ohjeissa määritellyn alan työkokemuksen.

2.2. Koulutus

Vaadittava koulutus on taulukon ”Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijan kelpoisuusvaatimukset” mukainen kussakin vaativuusluokassa.

TIETO- JA TURVATEKNISTEN JÄRJESTELMIEN SUUNNITTELIJAN KELPOISUUSVAATIMUKSET			
Vähäinen suunnittelutehtävä	Tavanomainen suunnittelutehtävä	Vaativa suunnittelutehtävä	Poikkeuksellisen vaativa suunnittelutehtävä
<p>Suorittanut soveltuvan ammatillisen perustutkinnon (esim. sähkö- ja automaatioalan tai tieto- ja viestintätekniikan perustutkinto) ja on lisäksi osallistunut vähintään kolmen vuoden ajan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtäviin, jotka ovat pääosin vaativuusluokan vähäinen suunnittelutehtävä mukaisia.</p> <p>Kokemuksesta vähintään 2/3 osaa on hankittu tutkinnon suorittamisen jälkeen.</p>	<p>Suorittanut soveltuvan tutkinnon ja on lisäksi osallistunut vähintään kolmen vuoden ajan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtäviin, jotka ovat pääosin vaativuusluokan tavanomainen mukaisia.</p> <p>Kokemuksesta vähintään 2/3 osaa on hankittu tutkinnon suorittamisen jälkeen.</p> <p>Soveltuviksi tutkinnoiksi katsotaan tekniikan alan korkeakoulututkinto sähkö-, tietoliikenne-, elektroniikka- tai automaatioalalta, mukaan lukien insinööritutkinnot, tekniikan tutkinto sekä turvallisuusalan tradenomitutkinto.</p>	<p>Suorittanut soveltuvan tutkinnon ja on lisäksi vähintään kuuden vuoden kokemus tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtävistä, josta vähintään neljän vuoden kokemus vähintään tavanomaisista suunnittelutehtävistä ja vähintään kahden vuoden kokemus avustamisesta vaativissa suunnittelutehtävissä.</p> <p>Soveltuviksi tutkinnoiksi katsotaan tekniikan alan korkeakoulututkinto sähkö-, tietoliikenne-, elektroniikka- tai automaatioalalta, mukaan lukien insinööritutkinnot, tekniikan tutkinto sekä turvallisuusalan tradenomitutkinto.</p>	<p>Suorittanut soveltuvan tutkinnon ja on lisäksi vähintään kymmenen vuoden kokemus tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtävistä, josta vähintään kuuden vuoden kokemus vaativista suunnittelutehtävistä tai avustamisesta poikkeuksellisen vaativissa suunnittelutehtävissä, sisältäen vähintään neljä vuotta vastuullisena suunnittelijana toimimista vaativissa tehtävissä.</p> <p>Soveltuviksi tutkinnoiksi katsotaan tekniikan alan korkeakoulututkinto sähkö-, tietoliikenne-, elektroniikka- tai automaatioalalta, mukaan lukien insinööritutkinnot, tekniikan tutkinto sekä turvallisuusalan tradenomitutkinto.</p>

Jos hakija vetoaa ulkomaiseen tutkintoon, hänen tulee toimittaa lautakunnalle opetushallituksen tekemä vertailu tutkinnon tason rinnastamisesta suomalaisen tutkintoon.

2.3. Suunnittelukokemus

Vaadittava suunnittelukokemus on taulukon ”Tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijatehtävän vaativuus” mukainen kussakin vaativuusluokassa.

TIETO- JA TURVATEKNISTEN JÄRJESTELMIEN SUUNNITTELUTEHTÄVÄN VAATIVUUS

Vähäinen	Tavanomainen	Vaativa	Poikkeuksellisen vaativa
<p>Suunnittelutehtävä kohteessa on vaativuudeltaan vähäinen, kun kyseessä on - varustelultaan tavanomainen rivitalokohde tai pieni kerrostalo, - yksinkertainen ylläpitokorjaus tai teknisten järjestelmien saneeraus yksittäiseen asuin-, liike- tai toimistokiinteistöön.</p>	<p>Suunnittelutehtävä kohteessa on vaativuudeltaan tavanomainen, kun tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelu voidaan tehdä tavanomaisia suunnitteluratkaisuja ja yleisiä mitoitusperusteita käyttäen.</p> <p>Suunnittelutehtävä on korjaus- tai muutostyö kohteeseen, jossa turva- tai tietotekninen järjestelmä uusitaan tavanomaisella tekniikalla.</p> <p>Luokan tavanomainen esimerkkikohteita ovat varustelultaan tavanomaiset - osittain peruskorjattavat liike-, toimisto- ja virastokiinteistöt, - useamman asuinkerrostalon kokonaisuudet, - päiväkodit ja pienet koulut, - toimistorakennukset.</p>	<p>Suunnittelutehtävä on uudisrakennus- tai peruskorjauskohteessa, jossa tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelu ja mitoitus edellyttää vaativien teknisten ratkaisuiden hallintaa ja soveltamista.</p> <p>Suunnittelutehtävä kohdistuu pinta-alallisesti laajaan kokonaisuuteen, jossa edellytetään vaativien teknisten ratkaisujen hallintaa ja laskelmien tekemistä.</p> <p>Suunnittelukohde varustetaan useilla tieto- ja turvateknisillä järjestelmillä.</p> <p>Suunnittelukohde on historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokas.</p> <p>Tyypillisesti luokan vaativa kohteita voivat olla -suuret oppilaitokset kampukset, - kauppakeskukset, toimisto- ja liikekiinteistöt, - julkiset rakennukset, - terveyskeskukset ja pienemmät sairaalat, - tie- ja ratatunnelit, - tuotanto- ja teollisuusrakennukset, - lentokenttien tai satamien matkustajaterminaalit, - pankit ja rahoituslaitokset.</p>	<p>Suunnittelutehtävä on uudisrakennus- tai peruskorjauskohteessa, jossa tieto- ja turvajärjestelmien suunnittelu ja mitoitus edellyttää erittäin vaativien teknisten ratkaisuiden hallintaa ja soveltamista sekä tieto- ja turvateknisten järjestelmien osalta projektin kokonaishallintaa.</p> <p>Suunnittelutehtävä kohdistuu pinta-alallisesti laajaan kokonaisuuteen, jossa edellytetään poikkeuksellisen vaativien teknisten ratkaisujen hallintaa ja laskelmien tekemistä.</p> <p>Kohde varustetaan useilla tieto- ja turvateknisillä järjestelmillä. Kohteen suunnittelussa on huomioitu järjestelmäintegraatiot edistyksellisellä tavalla.</p> <p>Suunnittelukohde on historiallisesti tai rakennustaiteellisesti arvokas.</p> <p>Tyypillisesti luokan poikkeuksellisen vaativa kohteita voivat olla - kauppakeskukset, - kulttuurirakennukset, museot, merkittävät julkiset suojelukohteet, - keskussairaalat, suuret sairaalat, - pitkät tie- ja ratatunnelit, - suuret datakeskukset, - vankilat, oikeustalot, poliisilaitokset, puolustushallinnon kohteet, - korkean rakentamisen hybridikohteet, - lentokenttien tai satamien matkustajaterminaalit, - pankit ja rahoituslaitokset.</p>

Luokissa vähäinen ja tavanomainen kokemuksesta vähintään 2/3 tulee olla kertynyt tutkinnon suorittamisen jälkeen. Opiskelun aikaisesta työkokemuksesta hyväksytään vain se osuus, joka on syntynyt vaaditun opintopistemäärän täyttymisen jälkeen ja joka voidaan laskea suunnitteluksi. Luokassa vaativa ja poikkeuksellisen vaativa hyväksytään vain valmistumisen jälkeen kertynyt työkokemus.

2.4. Lausunnot tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelukokemuksesta

Hakijan tulee hankkia lausunnot vaativassa ja poikkeuksellisen vaativassa luokassa tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtävien hoitamisessa saavutetusta kokemuksesta vähintään kahdessa (2) eri hankkeessa määrämuotoisella lomakkeella. Hankkeista on hankittava kaksi (2) lausuntoa seuraavasti:

- rakennushankkeeseen ryhtyvältä tai tämän rakennuttamistehtäviä hoitaneelta edustajalta

SEKÄ

- pääsuunnittelijalta tai joltain suunnitteluryhmän vastaavalta erityissuunnittelijalta.

Lausuntohankkeiden tulee olla valmiita ja viimeisen 10 vuoden ajalta. Mikäli hakija on toiminut lausuntokohteessa tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijana, tulee hakijan suunnittelutehtävien osuuden olla merkittävä.

Pätevyslautakunta voi tarvittaessa pyytää lausuntoja haluamiltaan asiantuntijatahoilta.

PÄTEVYYDEN JATKAMINEN

Myönnetty pätevyys on voimassa seitsemän (7) vuotta. Henkilön tiedot poistetaan rekisteristä, ellei pätevyyden voimassaoloa ole jatkettu.

Pätevyyden uusimista tulee hakea ennen pätevyyskauden loppumista.

Pätevyslautakunta voi erityisen painavista syistä peruuttaa pätevyyden ennen sen voimassaolon päättymistä.

Pätevyyden voimassaolon jatkamisen kriteerit:

Pätevyyden voimassaoloa voidaan jatkaa entisessä vaativuusluokassa, kun pätevyyden voidaan katsoa säilyneen. Edellytyksenä on, että toiminta on ollut jatkuvaa ja hakija on samalla ylläpitänyt tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelun asiantuntemustaan. Hakijan on esitettävä selvitys toiminnastaan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijana pätevyyden voimassaoloajalta.

SELVITYS on referenssiluettelo, johon on merkitty

- hankkeen luonne (uudisrakentaminen / korjausrakentaminen)
- suunnittelun ja rakentamisen kesto

JATKUVAKSI katsotaan kuluneiden 7 vuoden aikana kertynyt tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelukokemus, kun:

- tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijatoiminnan katkot eivät ole yli kolmen vuoden mittaisia,
- kokemukseen on sisältynyt pätevyyspäätöksen vaativuusluokan tehtäviä vähintään kahdessa (tai yhdessä pitkäkestoisessa isossa) hankkeessa,
- kokemusta on kertynyt osittain hankkeissa, joissa tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelutehtävän vaativuusluokka on ollut enintään yhtä vaativuusluokkaa alempi ja joihin hakija haluaa vedota jatkuvuuden osoittamiseksi.

ASiantuntemuksen ylläpito osoitetaan osallistumisella täydennys- ja päivityskoulutukseen:

- vähintään 35 opetustuntia kuluneen pätevyysjakson aikana, joista on esitettävä selvitys.

Täydennys- ja päivityskoulutuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä koulutusta, jonka voidaan katsoa ylläpitäneen ja kehittäneen hakijan tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelijaosaamista.

Pätevyyslautakunta arvioi tieto- ja turvateknisten järjestelmien suunnittelun jatkuvuuden tapauskohtaisesti.

Jos pätevydentoteamista haetaan aikaisempaa korkeammassa vaativuusluokassa, kyseessä on kokonaan uusi hakemus.